

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

129. An Prælati nonstra Religionis, & aliarum, quæ privilegiorum
communicatione gaudent, possint concedere dimissorias Novitus, ut ab
Epsicopo ordinentur? Ex p. 3. tr. 2. res. 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

ex ipfomet Peregrino in *Compend. noſtrorum privileg. part. 2. titul. de amnes*, §. 1. vbi ſic ait. Per facultatem conceſſam Congregationi S. Benediſti Valliſoleti à Clem. VIII. ann. 1590. die 12. Auguſti, Pontificatus ſui ann. 5. poſſunt noſtri cum litteris dimiſſorias Superiorum fuorum à quibuſcumque locorum ordinariis ad omnes, etiam Preſbyteratus, Ordines promouendi, abſque Epifcopi diœceſani licentia, ſeu litteris commendatiis. Ita Peregrinus.

3. Cum igitur ſecundum Peregrinum Superiores noſtræ Religionis poſſint concedere Profeſſis litteras dimiſſorias, poterunt etiam illas Nouitiis conferre, vt docent Vecchius, Tamburinus, Tiberius, & Sanchez *vbi ſupra*, quia Nouitij gaudent priuilegijs Religionis circa Profeſſos conceſſis. Et ita hanc ſententiam præter DD. citatos, tenet etiam Suarez de *Relig. tom. 3. lib. 5. c. 16. n. 17.* qui etiam addit ad tollendas omnes difficultates, Superiores Religionis Societatis Ieſu habere hoc priuilegium, nempe concedendi litteras dimiſſorias Profeſſis, etiam cum ampliatione illud communicandi Nouitiis Vnde addit Suarez, quod hoc priuilegio vti poterunt aliarum Religionum Prælati erga ſuos Nouitios, ſi cum dicta Societate Ieſu in priuilegijs communicant. Sed noſtra Religio gaudet æquè principaliter priuilegijs conceſſis Societati Ieſu, vt docet ipſemet Peregrinus. Ergo conſtante aduerſus illum dicendum eſt poſſe Superiores noſtræ Religionis concedere litteras dimiſſorias Nouitiis, & illas concedendo non incurere in ſuſpenſionem latam in Concil. Trident. *vbi ſupra* vt ipſe perperam volebat.

4. Nec aduerſus ſupradicta facit Naldus in *ſumma. ver. Nouitium*, & Vgolinus de *poſſ. Epifc. c. 26. §. 10. n. 7.* Henriquez *lib. 10. c. 23. n. 3. & lib. 14. c. 9. n. 2.* cum alijs afferentibus litteras dimiſſorias eſſe concedendas Nouitiis ab Epifcopo; nam loquuntur de iure communi, non autem, vt notant citati DD. in caſu priuilegij, concedentis Superioribus Religionum poſſe dictas litteras ſuis ſubditis concedere, & maxime quando priuilegium extendit hoc etiam ad Nouitios, quæ omnia ad eſſe in caſu noſtro, ſatis ſupra probatum eſt. Ergo, &c.

RESOL. CXXX.

An Prælati Regulares locales poſſint concedere dimiſſorias ſuis Nouitiis, vt ab Epifcopo ordinentur? Ex p. 4. tr. 4. & Miſc. Refol. 7.

Sup. hoc in Ref. præterita, & in alijs eius nor.

§. 1. Affirmatiuè contra Peregrinum reſpondi in 3. part. tract. 2. reſol. 7. cum multis Doctoribus; ſed ipſe iterum in *addit. 9.* negatiuam ſententiam docet, quæ mihi iterum non placet, nam præter Doctores citatos *vbi ſupra*, meam opinionem tenet etiam nouiſſime Auguſtinus Barboſa de *iure Pontificio lib. 1. cap. 17. num. 171.* vbi ſic ait. Si Abbates, aut alij Religionum Prælati haberent ſpeciale priuilegium concedendi ſuis Monachis dimiſſorias litteras ad quemcumque Epifcopum, licet in illo non exprimitur, quod illud valeat Nouitiis communicare, poterunt tamen etiam Nouitiis illas, vt à quocumque Epifcopo ordinentur, ſicuti cæteris Monachis profeſſis concedere. Ita Barboſa, qui citat Tamburinum, Sanchez, à Vecchis, & Tiberium à me etiam ante illum *vbi ſupra* citatos: & ratio eſt, quia Nouitij gaudent priuilegijs Religionis, vt docet Henriquez *lib. 7. c. 22. n. 7.* Azorius *part. 1. lib. 1. c. 2. quaſt. 10.* Sayrus de *conſur. lib. 7. c. 13. num. 6.* Sanchez in *ſumma tom. 1. lib. 4. cap. 30. n. 17.* Suarez de *Religione tom. 3. lib. 5. c. 16. n. 17.* Hinc Dominicus in *c. Reſcripto, §. 7. num. 3. de ſent. excommunicationis in 6.*

ſic aſſerit. Nota quod ingrediens profeſſionem alius generis perſonarum, gaudet priuilegijs conceſſis perſonis illius profeſſionis, licet non firmato propoſito ſit effectus illius. Ita ille. Vnde ex his patet reſponſio ad argumentum Peregrini aſſerentis contra me non apparere priuilegium in quo dicuntur Prælati Regulares poſſe concedere dimiſſorias ad Ordines ſuſcipiendos Nouitiis, ſed ſuis ſubditis: & per ſubditos intelligere Profeſſos, non, inquam, valet hæc ratio, nam, vt dictum eſt, Nouitij gaudent priuilegijs Religionis, & quoad odia non venit Nouitiis appellatione Religioſorum, ſecus autem in fauorabilibus, vt eſt in caſu noſtro, ergo. &c. Nec etiam valet dicere cum dicto Peregrino quod priuilegia exorbitantia à iure communi ſunt ſtrictè interpretanda, ex *cap. que à iure communi, de reg. iuris in 6.* nam reſponſo hoc eſſe verum, quando priuilegium eſt conceſſum vni particulari, ſecus autem, vt eſt in caſu noſtro, quando eſt conceſſum toti Religioni in communi, & ita in terminis docet doctus Portel. in *reſpoſ. reg. part. 3. caſ. 49. ad 2. argum.* Sanchez de *matrim. lib. 8. diſp. 1. num. 13.* & alij penes ipſem. Igitur cum Prælati noſtræ, tum cæterarum Religionum, habeant priuilegium concedendi dimiſſorias ſuis Monachis, dicendum eſt per conſequens poſſe etiam dimiſſorias Nouitiis concedere, gaudentibus Religionis priuilegijs, & quoad fauorem venientibus appellatione Religioſorum & ſubditorum.

RESOL. CXXXI.

An poſſit Superior circa materiam grauem obligare ſub veniali?

Ex quo primo deducitur venientem poſſe ad venientem culpam in materia graui obligari, ſecus autem dicendum eſt de inamento, in quo Deum teſtem reſponſiſſe adducit.

Secundo, poſſe Confeſſarium poenitentiam grauem imponere ſub veniali.

Et notatur certum eſſe nullo modo poſſe Legislatorem in materia leui obligationem grauem imponere, licet velit, & intendat?

Et quid maxime ex uſu Religionum, in quibus aliquando Superior res leues prohibet in virtute Sanctæ Obſeruantie, & ſub pena excommunicationis? Ex p. 3. tr. 6. & Miſc. 2. Ref. 91.

§. 1. DE hæc quaſtione alibi aliqua terigimus. Negatiuam ſententiam mordicus ſuſtinet Valquez in *part. 2. tom. 2. diſput. 158. cap. 3. numer. 17.* & *cap. 4. à num. 32.* Becanus *tom. 2. tract. 3. cap. 6. quaſt. 3. num. 10.* Aragona in *2. 2. quaſt. 6. art. 3.* Mexia in *præſ. taxa panis, conſeſ. 1. num. 111.* Saloniſ in *2. 2. quaſt. 77. art. 1. controuerſ. 8.* Ochagaia *tract. ultim. de ſatiſfact. Sacram. quaſt. 8. numero ſeptimo*, & alij; quia voluntas Superioris ſolum requiritur ad imponendam obligationem; ſed poſtea qualis obligatio ſit ex gravitate, vel leuitate rei, quæ præcipitur, ſumenda eſt. Ergo, &c.

2. Verum ego contrariam ſententiam cum Leſſio *lib. 2. cap. 41. dub. 9. num. 96.* tenendam eſſe exiſtimo, quam tuerent Suarez *lib. 3. de legibus, cap. 27. num. 7.* Valèntia *tom. 2. diſput. 7. quaſt. 5. punct. 2.* Sanchez in *ſumma, tom. 2. lib. 6. cap. 4. num. 25.* Salas de *legib. diſp. 10. ſect. 7. num. 33.* & alij; quia obligatio legis ex voluntate legiſlatoris dependet; ergo ſi legiſlator non vult ad mortale obligare, lex obligare non poteſt; quia nequit extendi obligatio vitra mentem legiſlatoris, vt patet in libro *quis nec cauſam, & in lib. non omnes, Diſpenſationis*, ſecurum peratur.

3. Hinc